

Він

Тетяна Булат

Він прокинувся. За вікном лив дощ і стало зрозуміло, що надвір сьогодні гуляти мати його не пустить. Він сів на підвіконня і почав водити пальцем по ниточці краплинки, що стікала по склу. З підвіконня упала газета з програмою телепередач.

— О.., — подумав він, — *зазирну, що там зараз по телику, все одно гуляти сьогодні не світить.*

Неквапливо підійшовши до телевізора, увімкнув. Чорний екран поступово ставав світлішим і нарешті почало з'являтися зображення.

На одному з каналів транслювали фільм про війну. Час був, тож він сів дивитися і почав уявляти себе таким же сміливим солдатом, що йде у бій за батьківщину, за рідний край. Уявляв, як він тримав би автомат у руках, як кирзакі натирали б йому ноги, і все одно він би не здавався!

Незчувся, як майже влип в екран, присунувся ближче і, роззявивши рота, всотував кожне слово і жести солдатів і командирів у стрічці.

У животі забурчало...

Згадав, що зранку він ще нічого не їв. І раптом так захотілося звичайного хліба, якого намочиш трохи у воду, а затим вмочиш у цукор... Смакота...

Хм...м... Це був не просто делікатес, це було те "мізерне", що його родина могла собі дозволити у тих далеких 90-х. Час тоді був нелегкий, заробітні плати не виплачувалися, його мати брала продукти у магазині на список. У той час його називали "чорний список". Хоча, які продукти?! Усе те, що вони тоді мали, — це крупи.

Щоправда, вряди-годи з села бабуся привозила домашнього молока і сиру...

Але в пам'яті у нього міцно закарбувався спогад, як одного дня батько приніс додому пайок з роботи.

Оце вони розкошували! Там навіть сметана була, яку він бачив зовсім рідко, чай і ковбаса.

Він аж прицмокнув, згадавши смак тієї ковбаси. Враз його смакові рецептори ніби реально відчули її запах.

— *Так, що там, дощ не скінчився?*

Він визирнув у вікно, відчинивши його половинку. Шалений північний вітер влетів у кімнату і почав гратися гардиною, якою так пишалася мама.

Злякався і зачинив вікно, бо зрозумів, що за пожмакану гардину точно отримає "на горіхи".

Вхідні двері відчинилися і на порозі з'явився батько. Він прийшов з роботи. Пройшовши повз сина, скуйовдивши йому волосся, батько пробурмотів:

— *Що там у школі?*

— *Та в якій школі?* — розсміявся він, — *сьогодні неділя, ми не вчимося.*

Батько хмикнув і пішов на кухню. На цьому присутність в його житті батька

закінчувалась. Той працював на заводі у три зміни і був постійно стомленим.

Далі було все за незмінним щоденним сценарієм: вечеря з газетою, телевізор з новинами до храпу, затим мама просила вимкнути телевізор, і завжди звучала одна й таж відповідь:

— *Я дивлюся. Чого ти...*

Мама пішла до сусідки, тітки Люби, попросила поняньчити немовля, поки збігає за молоком.

Він розумів, що мама ось-ось має вже повернутися. Так і сталося.

Мама прибігла і почала готувати сніданок. Батько вже хропів біля телевізора.

Він поснідав і вийшов на балкон. Звідти було видно вікна і балкон Сергійка, і коли була негода за вікном, вони з Сергійком подавали одне одному знаки, вигадавши німу мову жестів руками.

З Сергієм він дружив уже 6 років, іще з дитячого садочка. Так довго він ще ні з ким не дружив. Тому і не дивно, що й до технікуму вступили разом.

Чотири роки пролетіли, мов куля з того далекого фільму про війну.

Траплялося усякого у студентські роки, шебутним був, батьків неодноразово викликали у технікум.

Мати, не зважаючи на його уже не дитячий вік, частенько давала, як казали у родині, "дерпана" за його витівки. Але оцінки він мав хороші.

Дружба з Сергієм вже перевалила за 15 років, вони були схожі на рідних братів, бо усюди завжди разом. Не часто можна знайти таке єднання душ навіть серед рідних.

І хоча він з батьками переїхав до приватного будинку, з Сергієм зв'язок не обірвався. Це була дружба на віки.

2005 рік приніс йому одночасно диплом про закінчення технікуму і повістку до лав Збройних Сил України. Він не дуже горів бажанням йти служити, бо помаранчева революція, яка розривала у той час країну, надихала молодь на звершення божевільних ідей.

Він вважав, що це його шанс стати кимось.

Ба більше, він завжди мріяв стати героєм! На руку були і сльози-причитання матері. Але принизливий, мовчазний погляд батька, який завжди мало приділяв уваги сину, красномовно все йому сказав.

Батько все міг простити своїй дитині, але "відкосити" від армії – це було вже занадто.

Саме тому він змирився з цією думкою, що служити треба. І раптом зустрів її...

Вона була у легкій платті, сама, мов кульбабка – легка, тоненька, така тендітна і неземна. У її глибоких очах, здавалося можна було побачити дно океану. І він одразу ж потону в ній.

Яка тепер армія???

Тут таке кохання! Ще й ім'я у кохання містичне – Маргарита.

В юності, років у п'ятнадцять, він читав "Майстра і Маргариту" Михайла Булгакова і провів паралель із тим літературним коханням.

З дня першої зустрічі його крила не просто вирости, а розгорнулися на увесь розмах.

Тепер він неодмінно мав стати героєм. І вже це не для себе, не для батьків чи друзів, для неї.

Проводи... Намет на 100 осіб. Малознайомі родичі, яких не бачив років з 20, але які завжди "хвилювалися за нього" і передавали вітання.

Час промайнув настільки швидко, що не встигли озирнутися, а біля воріт вже стояв автобус, який збирав призовників до військкомату.

А він аж ніяк не міг відірвати погляду від неї.

До речі, Сергія теж забирали на службу в один день із ним і направляли їх разом в одну військову частину. Батько був тверезий і серйозний. Упродовж виридин з його вуст не злетіло ані словечко. Мама плакала, давала якісь накази берегти себе.

— *Одягай синок шапку...*

Він кепкував з мами, вдаючи безтурботність. Але серце калатало від тривоги і непевності у майбутньому. А ще від того, що тут, на "гражданці", залишається вона, його муза, натхнення, стимул бути кращим, його булгаківська Маргарита.

Два роки у ракетних військах кардинально змінили його. Він писав матері чи не кожного дня, завжди передавав вітання батькові, від якого теж отримувал листи. Був дуже здивований хвилюванням з боку батька за нього. Бо раніше вважав, що не потрібен йому. Та служба все змінила, зокрема, й їхні родинні стосунки.

Але особливими, романтичними, наповненими неймовірної любові і ніжності, були листи до неї, його коханої Маргарити. Вона увесь час писала, що чекає на нього, свого милого. І єдине, що бентежило його, це те, що він й досі не став героєм.

Дні повільно накопичувалися у місяці, збиралися разом і ось невдовзі надійшов наказ про завершення служби.

Рідна сторона зустрічала його веселим гомоном птаства і неймовірною зеленню. Він навіть не упізнав свій двір. Повиростали дерева, які вони з мамою саджали кілька років тому. А та яблуня, що зростала на пагорбі за хатою, вже два роки радувала родину щедрим врожаєм.

Зустрічі з Маргаритою, яка вірно чекала коханого і почуття привели їх на доріжку до РАГСу, де вони зареєстрували шлюб.

Щаслива родина. І ось він з трепетом приймає на свої мужні, сильні руки маленький згорточок...

— *Син! Син!!!*

Це був не просто подарунок неба, це було благословення Господа.

А очі... Це його очі...

Його носик, його син! Легені розпирало від браку повітря, йому хотілося кричати на увесь світ про своє щастя.

Любляча дружина, довгоочікуваний син, улюблена робота, де його поважають керівники, добрі друзі-колеги, де з ним радяться і спільно приймають рішення. Живі батьки, які, хоча і хворіють, але тримаються. Дім, який він побудував власноруч для своєї родини, дім, в якому живе щастя.

24 лютого 2022 року. Йому щойно виповнилося 36. Все життя було ще попереду.

Нещодавне підвищення по роботі, підліток син, дружина, яка чекала на другу дитину, все його мотивувало і здіймало шалені крила. Все це враз завмерло. Спинилося водночас, наче кадр на кіноплівці.

Війна! Війна!!!

Він мотався по хаті, наче поранений звір. У нього розривало мозок від страшних думок.

— *Як тепер? Що тепер??? Куди???*

На жодне з питань не було відповіді.

Єдине, у чому він був впевнений, так це те, що необхідно було йти захищати свою сім'ю від рашистської навали, від чорного лиха, що посунуло на нашу країну з Росії.

Танки. БТри. Літаки. Ракети!!!

Ракети полетіли на наші мирні міста!

І це ті ракети, від яких його Україна у перші роки незалежності відмовилась і передала Росії. Тепер вони падали на його родину, на його державу!

Будівлі складалися, мов карткові, під ударами російських загарбників.

А там же люди!!! Там діти!!!

Господи! Невже це насправді коїться!!!???

Невже це можливо у ХХІ-му столітті?

Він на передовій, на нулі. Його військова професія одна з найнеобхідніших. Він – ракетник. Триває третій місяць війни. Кожного дня він телефонує Маргариті, щоб запевнити, що у нього все гаразд і дізнатися, як вони. Вона вже у декреті. Він скрегоче зубами...

— *Ні, рашисти поганські, не дозволю, щоб мій син народився під вашим ярмом!*

Злість інколи накипає така, що аж руки до кісточок біліють. Учора отримав партію "Джавелінів". Оце зброя. Перевчатися воювати такою зброєю для нього не склало труднощів. Кілька годин і горить ворожа техніка від ударів "Джавелінами". Він знає задля кого це робить, він знає, що кожен, хто перетне наші кордони, у бажанні завоювати наші землі, знищити нашу націю, залишиться на цій землі, вірніше — саме у ній...

Учора телефонував мамі. Вона не знає де він воює, в якому місті. Треба так розмовляти, щоб вона навіть не подумала, що син у страшенній небезпеці, що він у Маріуполі. Щоб ніхто з рідних не знав, що у них закінчується зброя і чекати підмоги нема звідки, бо навколо все прострілюється ворогом. Підвезти боеприпаси неможливо.

Він сидів увечорі у куточку і згадував руки коханої. Ці руки завжди ніжно пестили і так лагідно обіймали його. Саме їх, до кінчиків він обцілював іноді. Ці тендітні руки виняньчили його синопця, пригортаючи до серця кожного разу все міцніше й міцніше. Як йому схотілося припасти до цих милих, натруджених рук і просто завмерти у хвилиній тиші. Хоча б на хвилинку, але у тиші...

Та російські прильоти не давали довго згадувати ці романтичні моменти. З неймовірною силою він натискав на пуск, вилітали боеприпаси, з нестримним криком у грудях волав:

— *За сина, за дружину і батьків. За Україну...*

Все стихло. Телефонний дзвінок. Це його друг дитинства Сергій...

Тільки Сергій під Києвом, захищає столицю.

— *О, Сергію, живий?* — питає він.

— *Та не дочекаються,* — чує у слухавці відповідь друга.

Учора Сергій підбив російський вертоліт.

— *Так їм, вбивцям і треба, усіх прикінчимо.*

П'ять місяців страждає Україна. П'ять місяців війни...

Солдати, мирні жителі, діти!!!

Діти!!!

Вони ще не зрозуміли як воно жити, ще не змогли відчутти, побачити усю красу земного життя, як страшне горнило війни вже зламало їм крила.

Діти...

Вони бачили смерть, бачили на власні очі найжахливіше - гвалтування і маніакальне вбивство своїх батьків...

Навіть ті, хто з них вижив, назавжди залишаться морально переламані, зломлені навіки.

Це все кожного дня бачить і він... Жах...

— *Агов, швидко! Атака!..*

Знову орки б'ють по його бліндажах. А відступати не можна, позаду них "Азовсталь", там мирні люди, там діти ховаються у бомбосховищі. Ворога не можна туди пускати!

— *Вогонь! Ще раз вогонь! Іще вогню, Іще!!!*

— *Таке неймовірне світло. Біле, чисте.*

Звідки воно? Начебто була ніч. Дивно.

Він ніколи не бачив такого яскравого світла, навіть примружив очі. Мабуть, подумав, засліпив вибух, що недалеко тільки прогрімів. Зараз він проморгає трохи і знову у бій. Хлопців підтримати треба, там, на сусідній вулиці зачаївся ворог.

— *Стривай, зараз, хлопці, зараз я їх зніму звідти. Тільки ось проморгаюся трохи...*

Та світло не зникало. Він озирнувся. Позаду нікого, попереду - білий дим. Нічого не розуміючи, він стояв і не знав що робити.

Аж раптом білий дим загустів, став щільнішим і перед ним проявилася дорога. Йому нічого не залишилося, як піти по ній. Дорога зразу йшла рівненько, а потім - кудись під гору, увись.

Скільки йшов тією дорогою, не пам'ятає. Та і де він, не розумів.

Раптом побачив малюка, який чимчикував йому назустріч. У білій свитці, з очима, дивлячись в які, можна було побачити дно океану, малий подивився на нього.

— *Ти хто? Звідки тут узявся?*

— *Я йду на Землю,* — відповіло маля.

— *Не ходи туди, там війна, страшна вбивча, не треба тобі туди!*

— *Та як не треба? Мене вже зачекалися там. Моя мама...*

— А хто твоя мама?

— Вона - найкраща мама у світі. Іще у мене є братик, дорослий вже. Я саме до них поспішаю.

— На когось ти мені схожий, малий, — сказав він.

— Та я ще не народився, ви мене не можете знати, — промовив тихо малюк.

— А як маму кличуть, знаєш?

— Маргарита, — лупнуло оченятами мале Янголятко.

Все попливло перед його очима...

— Сину!!! Сину Мій!!! — він не промовляв, він кричав!

Кричав до болю у вилицях!!! Він волав, здавалося, на увесь світ!

— Як??? Як таке може бути???

Він схопив маля на руки і міцно притиснув до себе, омиваючи скупими чоловічими сльозами.

— Я, я... я твій татко! - і сльози закапали, наче горох.

Підступні сльози застрягли клубком у горлі, не давали йому промовити більше ні слова. Великий, мужній і справжній чоловік плакав, мов маленький хлопчик. Плакав від безсилля.

Скільки минуло часу - чи хвилина, чи вічність, він не пам'ятав, але двері нагорі відчинилися, скрипнули засуви.

— Іди сюди, герою, — покликав його ніжний тембр з дзвіночками у голосі.

— Дайте мені ще мить, дайте мені зберегти в душі тепло свого сина, зберегти його образ у моїй пам'яті, — тільки й зміг прошепотіти він.

Але яскраве світло, що спустилося стовпом згори розняло їхні обійми. Його очі заплющилися. А біла дорога понесла уверх, туди, де немає болю і тривог, де все спокійно. Раєм увінчало його серце небо.

Малюк озирнувся, до нього спустився Господь, узяв за руку і повів шляхом на Землю.

Пологи... Вона кричала з розпачу, що дитя ніяк не могло народитися. Перейми були дуже болючі, вона благала Господа про народження дитинки. І ось, нарешті, так спокійно стало їй, у родовій кімнаті пролунав крик новонародженого немовляти.

- Синочку мій, крихітко моя, — лагідно торкнулася Маргарита ніжною тендітною рукою до щічки немовляти.

Дитя посміхнулося. І ніхто навіть не міг збагнути, що син усміхається, бо йому пощастило зустріти свого батька на небі, на шляху, що веде увись. Туди, де немає болю і тривог.

Це було історичним початком.

Але мама ніколи не знає,

Що Господь дав їм стрітися з татком,

На дорозі, що в небо злітає...

31.07.2022 р.